

20 ธิ.ย. 2540

ผลงานเพลงของ พร ภิรมย์ ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา
Porn Pirom 's Thai Folk Song in Relation to Buddhism

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2538

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลงานเพลง พร ภิรมย์ ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา
 ผู้วิจัย ประชุม บุญน้อม
 ปรินญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วัฒนธรรมศึกษา)
 คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
 วชิราภรณ์ วรรณดี อ.บ., อ.ม.
 พูนพิศ อมาตยกุล พ.บ., M.A., ศศ.ด. (กิตติมศักดิ์)
 ไพบูลย์ ดวงจันทร์ กศ.บ., ศศ.ม., D.E.A.
 วันที่สำเร็จการศึกษา 28 สิงหาคม พ.ศ. 2538

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กำเนิดเพลงลูกทุ่ง เนื้อหาสาระ ความไพเราะอ่อนหวาน และ ความเจริญรุ่งเรืองของเพลงลูกทุ่ง โดยมุ่งเน้นศึกษาวิจัยผลงานเพลงของ พร ภิรมย์ ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นชัดเจนว่า เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่มีความไพเราะ ให้ความรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน และมีจุดเด่นที่สำคัญคือ มีเนื้อหาสาระที่สะท้อนภาพชีวิตของคนยากคนจนในสังคม ซึ่งได้แก่ ชาวไร่ ชาวนา ที่อาศัยอยู่ตามชนบท และกรรมกรรับจ้างที่มีอยู่ทั่วไป เพลงลูกทุ่งเป็นศิลปะการบันเทิงของคนยากคนจนอย่างเห็นได้ชัดเจน ทั้งนี้เพราะเนื้อหาสาระ ลีลาการขับร้อง และดนตรีที่บรรเลงประกอบ เข้าถึงอารมณ์ และประทับใจคนยากคนจน นอกจากนั้นเนื้อร้องเพลงลูกทุ่งส่วนมากก็มาจากคนยากจน ดังนั้นเพลงลูกทุ่งจะยังคงมีปรากฏอยู่ในสังคมไทยตลอดไปจนกว่าสังคมไทยจะปราศจากคนยากคนจน

ผลงานเพลงลูกทุ่งของ พร ภิรมย์ มีลักษณะโดดเด่นที่พิเศษกว่าเพลงลูกทุ่งทั่วไปหลายประการ คือ เป็นเพลงที่สืบสานวัฒนธรรมไทยโดยการนำเอาวงปี่พาทย์บรรเลงประกอบการขับร้อง เป็นเพลงที่ใช้คีตลักษณ์ในการประพันธ์เพลงทั้ง เอกบท ทวิบท ตริบท และเพลงที่แต่ละท่อนมีทำนองไม่ซ้ำกัน ซึ่งเพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่จะเป็นแบบตริบท เป็นเพลงที่ใช้ฉันทลักษณ์ในการประพันธ์ทั้ง กาพย์ กลอน และร้อย ซึ่งเพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่จะเป็นการประพันธ์แบบร้อยเพราะสามารถยึดหยุ่นได้ตามเนื้อหาสาระของเพลงเนื่องจากไม่มีกฎเกณฑ์บังคับตายตัว เป็นเพลงที่ใช้ภาษาในการประพันธ์ได้อย่างดีเยี่ยม เป็นภาษาที่เข้าใจง่ายให้ความไพเราะตามอารมณ์เพลง คำที่เลือกเฟ้นมาใช้ประพันธ์เพลงให้ความหมายได้กระชับชัดเจน มีการสัมผัสคำและ

เล่นคำแบบนักเลงกลอนอย่างถูกต้องตามฉันทลักษณ์ เป็นเพลงที่ส่วนมากจะบรรยายเป็นเรื่องราว โดยนำเค้าโครงเรื่องมาจาก นิทาน วรรณคดี วรรณกรรม พุทธศาสนา และผูกเรื่องขึ้นตาม ปราศกการณของสังคม โดยสะท้อนภาพชีวิตของคนในชนบท ปัญหาสังคม อาชีพ เศรษฐกิจ การเอาวัดเอาเปรียบของคนในสังคม ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ความรักระหว่าง พ่อแม่ลูก หล่มสาว คุณค่าที่สำคัญของเพลงคือการสอดแทรกคำสอนในพุทธศาสนาเพื่อเตือนสติผู้ฟัง เพลง ได้อย่างเหมาะสม ผู้ฟังจะได้ทั้งความบันเทิงและแง่คิดที่ดีในการดำรงชีวิต

เนื้อหาสาระของพุทธศาสนาที่เพลงของ พร ภิรมย์ กล่าวถึง ได้แก่ พุทธประวัติ การเคารพยกย่องพระพุทธรองค์ พระพุทธรองค์ทรงโปรดสัตว์ รอยพระพุทธรบาท พระพุทธรสาวก พระสงฆ์ การอุปสมบท การทำบุญ อุบาสกอุบาสิกา วัด กุฎิ อุโบสถ ธรรมสำหรับทุกคน ธรรมเพื่อความดีงามของสังคม ธรรมสำหรับคฤหัสถ์ ธรรมสำหรับอุบาสกอุบาสิกา ธรรมอัน เป็นสภาวะธรรม (ได้แก่ ธรรมดาและธรรมชาติ) ธรรมปฏิบัติ ธรรมภาสิต และบทสวด เมื่อฟังเพลงแทบทั้งหมดโดยภาพรวมแล้ว สิ่งที่ได้รับคือการเตือนสติให้ผู้ฟังได้คิด ได้สำนึกถึงบาป บุญ คุณ โทษ ถูก ผิด ชั่ว ดี อันเป็นจริยธรรมที่ขัดเกลาจิตใจให้เกิดคุณธรรม ซึ่งเป็นธรรมในระดับโลกิยะของพุทธศาสนา

ผลงานเพลงของ พร ภิรมย์ ถ้าไม่พิจารณาอย่างถี่ถ้วนดูเหมือนว่าจะเป็นเพลงประเภท เน้นธรรมะ แต่โดยแท้จริงแล้วเป็นเพลงที่ให้ความบันเทิงที่พร้อมไปด้วยความไพเราะ นุ่มนวลของการขับร้อง ความมีเสน่ห์ของดนตรีที่ประกอบ และอรรถรสทางวรรณศิลป์ของภาษา แฝงไว้ด้วยแนวคิด คติเตือนใจ และสิ่งที่ควรปฏิบัติในสังคมอย่างที่ฟังแล้วเข้าใจได้ง่าย ชวนให้ติดตามฟังอย่างไม่รู้สึกเบื่อหน่าย

Thesis Title Porn Pirom 's Thai Folk Song in Relation
to Buddhism

Name Prachoom Boonnom

Degree Mater of Arts (Cultural Studies)

Thesis Supervisory Committee

Wachiraporn Wandee, B.A., M.A.

Poonpit Amatyakul, M.D., M.A., Ph.D.

Piboon Duangchan, B.Ed., M.A., D.E.A.

Date of Graduation 28 August B.E. 2538 (1995)

Abstract

The objective of this study is to analyze the origins, the lyrics, melodies and the prosperity of Thai folk songs. This study places particular emphasis on Porn Pirom's Thai folk songs in relation to Buddhism.

This research shows that Thai folk songs are beautiful and amusing, and reflect the lives of poor farmers and labourers living in rural Thailand. They arose as entertainment and a means of expressing the feelings and experiences of the rural poor. Many folk singers also came from similar backgrounds themselves, so in many respects Thai folk music is a style of music of and for the rural dwellers.

Porn Pirom's folk songs are similar in many ways to Thai classical music. They are composed in unitary, binary and ternary form. One of his songs is composed using different melody, an unusual feature gives that most folk songs are composed using only ternary form. Porn Pirom's works usually make use of many types of poetry unlike the other folk works which usually only use the verse form Rai.

Rai verse is generally considered to be flexible, fluid and unregulated. Porn pirom has written his lyrics in a typically poetic style, Porn Pirom's songs are based on fables, literature, Buddhist writings and real events. His works reflect the way of life, social problems, work, the economy and the class differences within society. Also reguraly included are themes such as love and respect for the King, nationalism, respect for Buddhism and the love which exists between children and their parents and between young boys and girls. Porn Pirom's folk songs invariably include moral messages and Buddhist principles for his listeners to live by.

Porn Pirom includes a great many stories about Buddhism, it celebrations and principles and about the life of Buddha. Some of these include the monks, the ordination ceremony, the making merit, the lay devotee and female devotee, the temple, the house for Buddhist priests in a monastery, the consecrated assembly hall, The Dhamma for general, The Dhamma for created splendid society, The Dhamma for the householder, The Dhamma for the lay devotee and female devotee, the prinsiple of nature, the practical Dhamma, The Dhamma motto, the sermon. Porn Pirom's songs always contain messages about sin and virture, good and evil. He draws attention to the worldly level of Dhamma in Buddhism

Porn Pirom's works are primarily for entertianment not for Buddhist teaching. His songs focus on the beauty of song, music and lyrics. For those who listen and enjoy his folk songs, they shall also receive useful, easy to understand principles by which to live.